

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 31 јануари 2019 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: декември 2018 година

- Трендот на намалување на просечната каматна стапка на вкупните кредити продолжи и во декември 2018 година, остварувајќи месечно намалување од 0,07 п.п., така што стапката се сведе на 5,33%. Просечната каматна стапка на вкупните депозити бележи минимален месечен пад од 0,01 п.п. и изнесува 1,41%.
- Во декември, просечната каматна стапка на новоодобрените² кредити го достигна историски најниското ниво од 4,49% (анализирано од 2005 година наваму т.е. откако е воспоставено статистичкото следење на овој индикатор) и е пониска за 0,26 п.п. споредено со ноември. Просечната каматна стапка на новопримените депозити изнесува 1,40% и е намалена за 0,19 п.п. во однос на претходниот месец.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити³

	12.2017	3.2018	6.2018	9.2018	11.2018	12.2018
во % на годишно ниво						
Вкупни кредити	5.73	5.67	5.57	5.46	5.40	5.33
Корпоративен сектор	5.14	5.03	4.92	4.77	4.69	4.63
Домаќинства	6.38	6.35	6.25	6.17	6.12	6.08
Новоодобрени кредити	4.88	4.92	4.97	4.86	4.75	4.49
Корпоративен сектор	4.72	4.61	4.64	4.58	4.42	4.30
Домаќинства	5.35	5.56	5.53	5.39	5.36	5.03
Вкупни депозити	1.51	1.48	1.45	1.42	1.42	1.41
Корпоративен сектор	1.76	1.69	1.63	1.71	1.74	1.69
Домаќинства	1.47	1.45	1.43	1.39	1.38	1.38
Новопримени депозити	1.29	1.47	1.29	1.57	1.59	1.40
Корпоративен сектор	1.02	1.08	0.89	1.49	1.36	1.04
Домаќинства	1.57	1.79	1.55	1.60	1.82	1.60

Извор: НБРМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондерирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види методологија http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити/новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промени на обемот на новите депозити/кредити (којшто од месец во месец може позначително да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

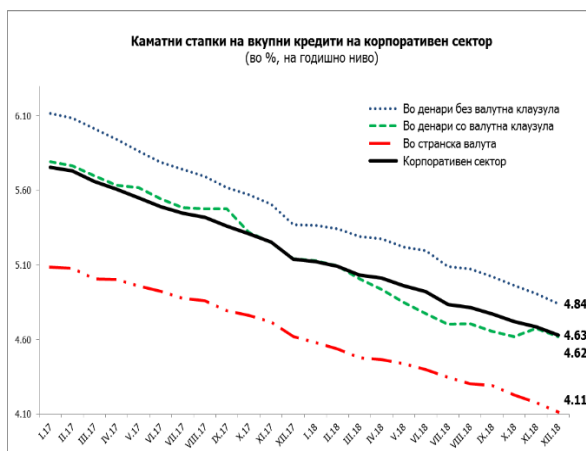
³ Ефектите од промените во методологијата објавени во информацијата на 20 јули 2018 година (www.nbrm.mk/content/statistika/informacij/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf) не се согледуваат кај поединечните категории каматни стапки на депозити/кредити (во денари без валутна клаузула, во денари со валутна клаузула и во странска валута), туку само кај агрегираните каматни стапки (во денари и во странска валута) коишто не се предмет на анализа во соопштението, но се објавуваат на интернет-страницата на НБРМ.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

1. Каматни стапки на корпоративниот сектор⁴

- Просечната каматна стапка на вкупните кредити одобрени на корпоративниот сектор, во декември забележа месечен пад од 0,06 п.п. и изнесува 4,63%. Анализирани според валутната структура, надолната промена произлегува од намалувањето кај сите нејзини компоненти: каматните стапки на кредитите одобрени во денари без валутна клаузула (за 0,07 п.п.), кредитите во странска валута (за 0,06 п.п.) и кредитите одобрени во денари со валутна клаузула (за 0,05 п.п.). Просечната каматна стапка на вкупните кредити одобрени на корпоративниот сектор е пониска за 0,51 п.п. во однос на декември 2017 година.

Извор: НБРМ.

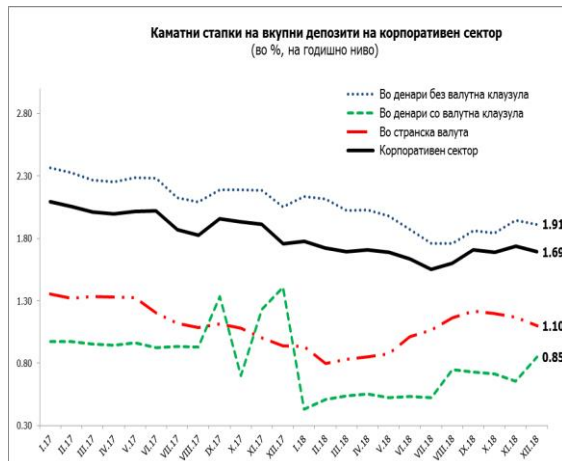

- Во декември, банките и штедилниците одобрувале нови кредити на корпоративниот сектор, по просечна каматна стапка од 4,30%, којашто е пониска за 0,12 п.п. во однос на ноември. Притоа, месечната промена е резултат на намалувањето кај каматните стапки на денарските кредити со и без валутна клаузула (за 0,32 п.п. и 0,15 п.п., соодветно), при регистриран раст кај каматната стапка на кредитите во странска валута (за 0,13 п.п.). Кај оваа каматна стапка, на годишна основа е остварено намалување од 0,42 п.п.

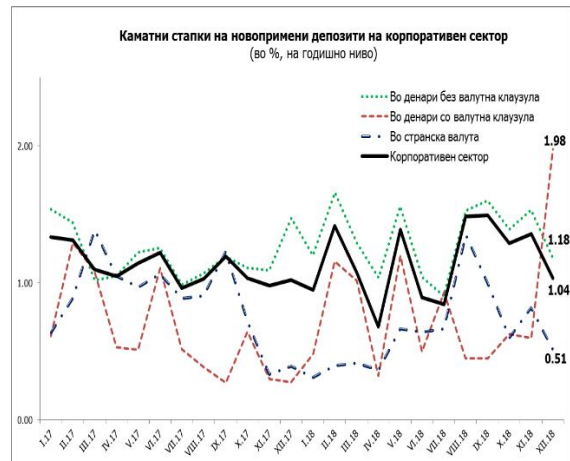
⁴ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Извор: НБРМ.

- Во текот на декември, каматната стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор се сведе на 1,69% и во однос на минатиот месец оствари намалување од 0,05 п.п. Надолната промена е резултат на намалувањето кај каматните стапки на девизните депозити и денарските депозити без валутна клаузула (за 0,07 п.п. и 0,03 п.п., соодветно), во услови на раст на каматната стапка на денарските депозити со валутна клаузула (за 0,19 п.п.). Во однос на декември 2017 година, оваа каматна стапка бележи намалување од 0,07 п.п.
- Просечната каматна стапка на новопримените депозити⁵ на корпоративниот сектор, во декември, забележа месечен пад од 0,32 п.п. и изнесува 1,04%. Анализирани по валутната структура, падот произлегува од намалувањето кај каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула и девизните депозити (за 0,36 п.п. и 0,31 п.п., соодветно), што во целост го надминува ефектот на растот кај каматната стапка на денарските депозити со валутна клаузула од 1,38 п.п.⁶ На годишна основа, просечната каматна стапка на новопримените депозити е повисока за 0,02 п.п.

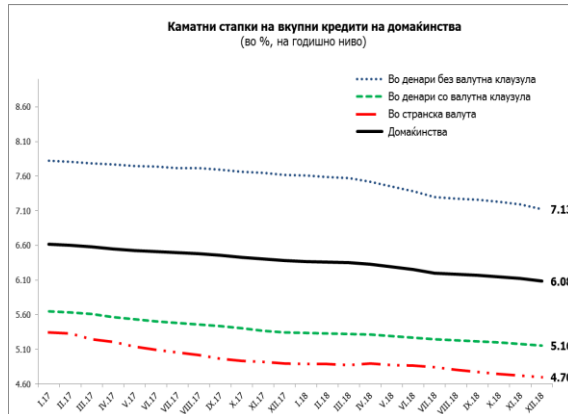
⁵ Во графиконот кој се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор, прекиниот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозит од корпоративниот сектор.

⁶ Според информациите од известувачите, станува збор за прием на нови депозити, во помали износи, но со повисока договорна каматна стапка.

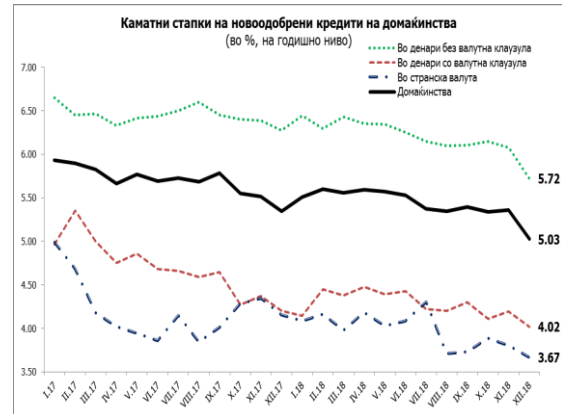

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

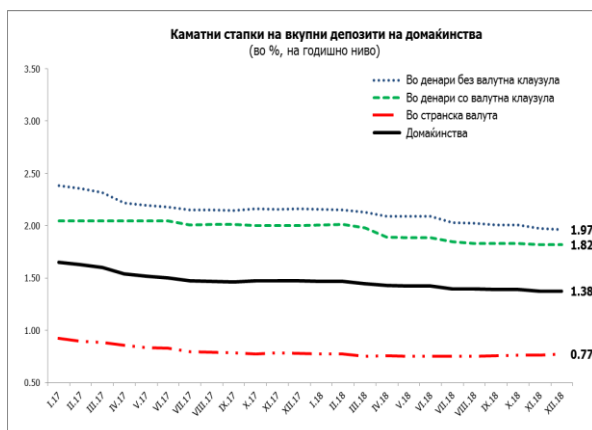
2. Каматни стапки на домаќинствата⁷

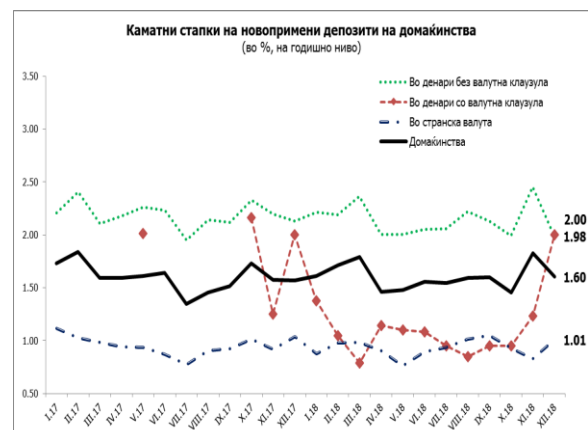
Извор: НБРМ.

- Во декември, каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата оствари месечно намалување од 0,04 п.п. и изнесува 6,08%. Гледано според валутната структура, месечната промена се објаснува со намалувањето кај сите нејзини компоненти: каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,07 п.п.), денарските кредити со валутна клаузула и кредитите во странска валута (за 0,02 п.п., соодветно). Гледано на годишна основа, каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата забележа пад од 0,30 п.п.
- Просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата, во текот на декември, забележа месечен пад од 0,33 п.п. и изнесува 5,03%. Месечното надолно поместување се должи на намалувањето кај сите нејзини компоненти: каматните стапки на денарските кредити без и со валутна клаузула (за 0,36 п.п. и 0,17 п.п., соодветно) и кредитите во странска валута (за 0,13 п.п.). Оваа стапка, во однос на декември минатата година е пониска за 0,32 п.п.

Извор: НБРМ.

⁷ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

- Просечната каматна стапка на вкупните депозити на домаќинствата, во декември, не забележа месечна промена и се задржа на нивото од 1,38%. Оваа каматна стапка на годишна основа е намалена за 0,09 п.п.
- Во декември, новите депозити на домаќинствата⁸ се примени по просечна каматна стапка од 1,60% (пониска за 0,22 п.п. во однос на претходниот месец). Месечната надолна промена во целост произлегува од намалувањето на каматната стапка на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,47 п.п.), во услови на остварен раст кај каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула и девизните депозити (за 0,77 п.п. и 0,18 п.п., соодветно). Во однос на истиот месец од минатата година, просечната каматна стапка на новодобрените депозити на домаќинствата бележи раст 0,03 п.п.

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-ponderirani_kamatni_stapki_na_bankite_i_stedilnicite_nova_metodologija_od_januari_2015_godina.nspх

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 28 февруари 2019 година (референтен пресек заклучно со јануари 2019 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 112/ 110/ 108).

⁸ Во графиконот кој се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.